

บทบรรณาธิการ

พุทธศักราช 2556 เป็นปีที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีอายุ 51 ปี ได้ทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตและสืบสร้างความรู้สู่สังคมสืบเนื่องมาช้านาน การออกวารสารศิลปศาสตร์ก็เป็นช่องทางหนึ่งที่ทำขึ้นเพื่อให้เป็นแหล่งเผยแพร่ผลงานทางวิชาการและเป็นเวทีให้นักวิชาการสถาบันต่างๆ ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดงทัศนะความคิดเห็นในสายศิลปศาสตร์ทุกสาขา

วารสารศิลปศาสตร์ ปีที่ 13 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน พ.ศ. 2556 มีบทความที่ผ่านการพิจารณา คัดสรรอย่างเข้มข้นจากผู้ทรงคุณวุฒิให้ตีพิมพ์ ประกอบด้วยบทความวิชาการ 4 เรื่อง และบทความวิจัย 4 เรื่อง ของอาจารย์ นักวิชาการ และนักศึกษาหลากหลายสถาบัน นอกจากนี้ยังมีบทวิจารณ์หนังสือจำนวน 1 เรื่อง

บทความเรื่อง **100 ปี ชาตกาล หม่อมหลวงบุญเหลือ (บุญชู) เทพยสุวรรณ นักปราชญ์ผู้ซึ่ง UNESCO ประกาศยกย่อง** ของ วิภา กงกะนันท์ เป็นประวัติศาสตร์บอกเล่าที่ทรงคุณค่ายิ่ง ผู้เขียนได้ปรับปรุงขึ้นจากเอกสารประกอบการปาฐกถาที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทำพระจันทร์ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 25 ตุลาคม 2555 ในการสัมมนา “100 ปี ชาตกาล ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ” บทความเรื่องนี้กล่าวถึงชีวิตและงานของหม่อมหลวงบุญเหลือ (บุญชู) เทพยสุวรรณ โดยถ่ายทอดประสบการณ์ตรงครั้งที่ผู้เขียนได้ปฏิบัติงานใกล้ชิดกับหม่อมหลวงบุญเหลือ ในส่วนที่ยังไม่มีผู้ใดกล่าวถึงมาก่อน นอกจากนี้ยังได้สรุปกิจกรรมที่องค์กรต่างๆ จัดขึ้นในปี 2555 เพื่อเฉลิมฉลองโอกาสที่องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ยกย่องให้หม่อมหลวงบุญเหลือ (บุญชู) เทพยสุวรรณ เป็นผู้ที่มีผลงานดีเด่นด้านการศึกษา วัฒนธรรม ภาษาและวรรณคดีในวาระครบรอบ 100 ปีชาตกาลของท่านด้วย

บทความเรื่อง **การออกเสียงวรรณยุกต์ในคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในภาษาไทย** ของ เสาวลักษณ์ แซ่ลี มุ่งวิเคราะห์หาระบบการออกเสียงวรรณยุกต์ โดยเก็บข้อมูลคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 738 คำ นำมาจำแนกเป็นคำพยางค์เดี่ยว คำสองพยางค์ คำสามพยางค์ และคำเป็นคำตาย แล้วตรวจสอบการออกเสียงวรรณยุกต์ ผลการศึกษาข้อมูลทำให้เห็นความแตกต่างของการออกเสียงวรรณยุกต์ในคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษดังกล่าวอย่างน่าสนใจหลายประการ อาทิ พบว่าคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษพยางค์เดียวมีเสียงวรรณยุกต์ 3 เสียง ได้แก่ สามัญ เอก และตรี ซึ่งคำเป็นมีเสียงสามัญและตรี ส่วนคำตายมีเสียงเอกและตรี

บทความเรื่อง **โคลงโลกนิติ สายธารแห่งสารธรรม** ของ วรรณศิริ ตั้งพงศ์ศิริ ศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมคำสอนเรื่องโคลงโลกนิติ พระนิพนธ์ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร ซึ่งเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย ผลการศึกษาทำให้เห็นว่าโคลงโลกนิติโดดเด่นด้วยการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และมีเนื้อหาที่เปี่ยมคุณค่าต่อทุกคน มีเหตุผลตามความเป็นจริงทั้งทางโลกและทางธรรม ทำให้เข้าใจความเป็นมนุษย์และระเบียบแบบแผนของสังคม ซึ่งผู้อ่านนำไปปรับใช้ได้ทุกยุคสมัย

บทความเรื่อง **บทบาทของ ดร.รูดอล์ฟ อาสมีส ทูตเยอรมันประจำกรุงเทพมหานครกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสยามและเยอรมนี พ.ศ. 2468-2475** ของ คัททียากร ศศิธรามาศ มุ่งศึกษาบทบาทของ ดร. รูดอล์ฟ อาสมีส ทูตเยอรมันประจำกรุงเทพมหานครระหว่างพ.ศ. 2468-2475 (ค.ศ. 1925-1932) ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสยามและเยอรมนี โดยใช้หลักฐานชั้นต้นจากหอจดหมายเหตุทางการเมืองของกระทรวงการต่างประเทศของเยอรมนีเป็นหลัก ผลการศึกษาพบว่าในช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1 (พ.ศ. 2457-2461) สยามและเยอรมนีมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในหลายด้าน แต่หลังจากสยามเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ 1 กับฝ่ายสัมพันธมิตรแล้ว ประเทศทั้งสองก็ได้สิ้นสุดความสัมพันธ์ในทุกด้าน ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 สยามและ

เยอรมนีจึงเริ่มกลับมาดำเนินความสัมพันธ์กันอีกครั้งในช่วง พ.ศ. 2467 และดร.อาสมีสคือผู้ที่มีความสำคัญมากในการกระชับความสัมพันธ์ของสองประเทศให้แน่นแฟ้นดังเดิม

บทความเรื่อง **การพัฒนารูปแบบและกระบวนการสร้างเสริมศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา** ของ ทรงชัย ทองปาน, สิริจิตต์ เดชอมรชัย, ชนยา ต่านสวัสดิ์ และชัชวาล เทียมถนอม ได้นำเสนอผลจากโครงการวิจัยที่ให้ผลการศึกษาที่มีประโยชน์ยิ่ง บทความนี้กล่าวถึง การพัฒนาแบบและกระบวนการในการสร้างเสริมศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาโดยยึดหลัก 6 ประการได้แก่ ความแตกต่างตามช่วงเวลาก่อน ระหว่างและหลังออกจากวิชาชีพ ความแตกต่างตามวัยวุฒิ ความแตกต่างตามคุณวุฒิ ความแตกต่างตามบทบาท/หน้าที่ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการควบคุมดูแลศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ตลอดจนความแตกต่างทางศาสนา และวัฒนธรรม ทั้งนี้รูปแบบรวมทั้งกระบวนการดังกล่าวจะแปรผันไปตามประเภทของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ได้แก่ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์

บทความเรื่อง **คติความเชื่ออดีตพุทธเจ้าในสังคมไทยพุทธศตวรรษที่ 20-24** ของ ชลดา โกพิพัฒาเรียบเรียงจากงานวิจัยเรื่อง “คติความเชื่ออดีตพุทธเจ้าในสังคมไทย พุทธศตวรรษที่ 20-24” ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ บทความเรื่องนี้แสดงให้เห็นว่าคติความเชื่อเกี่ยวกับอดีตพุทธเจ้าในสังคมไทยปรากฏขึ้นอย่างน้อยในราวพุทธศตวรรษที่ 20 มีที่มาจากพุทธศาสนาเถรวาทในลังกาและความเชื่อในท้องถิ่น ความเชื่อเหล่านี้พบทั้งในคัมภีร์พิเศษ ตำนาน งานจิตรกรรม ปฏิมากรรม ตลอดจนจารีตปฏิบัติในท้องถิ่น ส่งเสริมและสืบทอดหลักพุทธธรรมเรื่องกรรมและไตรลักษณ์ กรอบคิดนี้กำหนดวิถีชีวิตของพุทธศาสนิกชนในสังคมไทยให้ศรัทธาพุทธศาสนา ประพฤติชอบ สืบทอดประเพณีระลึกถึงพระพุทธรูปเจ้า ทั้งยังอธิบายความชอบธรรมทางการปกครองอีกด้วย

บทความเรื่อง **ความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับภาคธุรกิจในญี่ปุ่น** ของ วรินทร์ ววงศ์ เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยเรื่องโลกาภิวัตน์กับการปฏิรูปมหาวิทยาลัยของญี่ปุ่น บทความนี้กล่าวถึงความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับภาคธุรกิจในทศวรรษที่ 1990 ความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับภาคธุรกิจในศตวรรษที่ 21 และกรณีศึกษาเรื่องความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับภาคธุรกิจ ผลการศึกษาความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับภาคธุรกิจดังกล่าวทำให้เห็นว่า รัฐบาลเร่งปฏิรูปในเรื่องวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใหม่ทั้งหมดเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการวิจัยของภาคธุรกิจ มหาวิทยาลัยและภาคราชการโดยมีนโยบายว่าผลงานวิจัยต้องให้กลับคืนสู่สังคมและเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีความร่วมมือกันระหว่างภาคธุรกิจและมหาวิทยาลัยขึ้นมา มีการยัดหย่นให้อาจารย์ไปทำงานหรือทำวิจัยร่วมกับภาคธุรกิจและสามารถทำสัญญาหลายปีได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนสถานภาพของอาจารย์ให้ไม่ใช่ข้าราชการ อันเป็นที่มาของการปฏิรูปมหาวิทยาลัยในปี 2004 ให้มีสถานะเป็นนิติบุคคล โดยมีมหาวิทยาลัยชั้นนำของญี่ปุ่นเป็นผู้นำ มีแนวคิดว่างานความร่วมมือคือพันธกิจที่ 3 ของมหาวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายและความพยายามของรัฐที่ต้องการให้ผลงานวิจัยกลับคืนสู่สังคมและเข้าร่วมกระบวนการผลิตเทคโนโลยีเพื่อค้ำจุนเศรษฐกิจของประเทศ ข้อที่นำสังเกตคือรัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณทุนวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นจำนวนเงินมหาศาล แม้อยู่ในช่วงที่ญี่ปุ่นประสบภาวะเศรษฐกิจฟองสบู่แตก ทั้งนี้เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการทำวิจัยทั้งของภาคธุรกิจมหาวิทยาลัยและภาคราชการ

บทความเรื่อง **คุณค่าประโยคในทำเนียบภาษาของภาษากฎหมาย ภาษาสื่อ ภาษาการเมือง และภาษาวิชาการ** ของสุธาสนี ปิยพสุนทร เป็นส่วนหนึ่งของโครงการภาษาแห่งอำนาจ: การวิเคราะห์จันลีลาของภาษากฎหมาย ภาษาการเมือง ภาษาสื่อ และภาษาวิชาการของสังคมไทย สนับสนุนโดยกลุ่มวิจัย (เมธีวิจัยอาวุโส) บทความนี้ให้ข้อมูลความรู้สำคัญอันทำให้เข้าใจลักษณะภาษาเฉพาะกลุ่ม โดยแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่ามีความแตกต่างระหว่างทำเนียบภาษาสองกลุ่ม ได้แก่ ทำเนียบภาษาที่มีการปรากฏคุณค่าประโยคหลากหลายชนิดกับทำเนียบภาษาที่มีการปรากฏคุณค่าประโยคแบบจำกัด

บทความเรื่องสุดท้ายเป็นผลงานของสุกัญญา บำรุงสุข คือบทวิจารณ์หนังสือ **A Global History of History** ของแดเนียล วูล์ฟ ผู้วิจารณ์ได้ชี้ให้เห็นว่าหนังสือเล่มนี้เป็นประวัติศาสตร์นิพนธ์ที่ทรงคุณค่า เนื่องจากมีเนื้อหาถ่วงถึงประวัติศาสตร์ของการเขียนประวัติศาสตร์ของชาติต่างๆ ทั้งโลกได้อย่างบริบูรณ์ในหนังสือเล่มเดียว ด้วยวิธีเขียนที่ให้ความสำคัญกับบริบททางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง หนังสือเล่มนี้ได้แสดงให้เห็นว่ามนุษยชาติพยายามค้นหา ทำความเข้าใจ และนำเสนออดีตของตน ทั้งยังมีจารีตการบันทึกประวัติศาสตร์ที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังทำให้เห็นปฏิสัมพันธ์ของตะวันตกกับตะวันออกที่เกี่ยวกับการเขียนประวัติศาสตร์อย่างชัดเจน รวมถึงการถกเถียงในประเด็นของสถานภาพและวิธีการทางประวัติศาสตร์ในปัจจุบันอย่างน่าสนใจอีกด้วย

กองบรรณาธิการวารสารศิลปศาสตร์ขอขอบคุณผู้เขียนบทความที่สนใจส่งบทความมาลงพิมพ์ ทั้งขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาอ่าน ประเมิน ตลอดจนเสนอแนะข้อคิดเห็นอันทรงคุณค่า ที่สำคัญคือคณะทำงานและที่ปรึกษาทุกท่านที่มีส่วนสำคัญร่วมดำเนินการจนวารสารฉบับนี้สำเร็จได้ตามมาตรฐานและกำหนดเวลา นอกจากนี้ ขอขอบคุณสมาชิกวารสารฯ และท่านผู้อ่านที่กรุณาสับสนุนรวมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่างๆ กองบรรณาธิการยินดีน้อมรับเพื่อนำมาพิจารณาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพของวารสารศิลปศาสตร์ให้เป็นแหล่งพลังปัญญาของสังคมสืบไป

รองศาสตราจารย์ ดร. สุภาณี พัดทอง

บรรณาธิการ